

Beslutningsforslag nr. **B 148**

Folketinget 2016-17

Fremsat den 5. april 2017 af Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Forslag til folketingsbeslutning om at styrke justitsområdet i Grønland

Folketinget pålægger regeringen at tage de nødvendige lovgivningsinitiativer, herunder at sikre de fornødne ressourcer til at lovenes hensigt efterleves, med henblik på at Grønland er underlagt de samme standarder som Danmark på justitsområdet.

Bemærkninger til forslaget

Et stærkt justitsvæsen er en forudsætning for et velfungerende samfund. I tråd med selvstyreloven skal justitsområdet i Grønland styrkes og tilpasses et moderne samfunds behov. Justitsområdet i Grønland er formelt og finansielt et dansk ansvarsområde, men samtidig er et velfungerende justitsområde afhængigt af velfungerende grønlandske myndigheder på f.eks. socialområdet. Derfor er et tæt samarbejde mellem danske og grønlandske myndigheder, herunder på social- og sundhedsområdet, en forudsætning for et moderne og trygt retssamfund. Rammerne for justitsområdet skal afspejle det grønlandske samfunds udvikling, herunder indsatsen for at øge uddannelsesniveaue og dermed professionaliseringen.

Justitsområdet dækker politiet, kriminalforsorgen og retsvæsenet. Resocialisering, gerningsmandsprincippet og nærhedsprincippet er alle centrale begreber i retsplejeloven og kriminalloven i Grønland. Disse er folketingslove, som understreger, at justitsområdet i Grønland i sin opbygning adskiller sig væsentligt fra det danske justitsområde. Principperne nyder opbakning i det grønlandske samfund, og området skal ikke laves grundlæggende om, men det udelukker selvfølgelig ikke, at justitsområdet ikke kan løftes.

Selvstyreloven fra 2009 udgår fra et ønske om at fremme ligeværdighed og gensidig respekt i partnerskabet mellem Danmark og Grønland. I Selvstyrekommissionens betænkning fra 2008, der ligger til grund for selvstyreloven, anføres, »at staten løbende og frem til selvstyrets overtagelse af et sagsområde sikrer en standard i Grønland på det pågældende sagsområde, som svarer til standarden i Danmark.« I den danske regerings regeringsgrundlag fra november 2016 gentages denne intention.

I Grønland er der 226 indsatte pr. 100.000 indbyggere – i Danmark er tallet 59. Hver fjerde domsfældelse i Grønland sker på baggrund af personfarlig kriminalitet – i Danmark er det hver tyvende. I Grønland anmeldes der ti gange så mange sædelighedsforbrydelser som i Danmark, tre en halv gang så mange voldsanmeldelser og ti gange så mange mord og mordforsøg. Uddannelsesniveaue og lønniveaue for anstaltsbetjente sammenlignet med danske fængselsbetjente er langt lavere. Uddannelsesniveaue for dommere i Danmark og kredsdommere i Grønland er heller ikke sammenligneligt. For tiden er der ikke den samme standard på justitsområdet i Grønland som i Danmark.

For at få en standard i Grønland på justitsområdet, som svarer til standarden i Danmark, kræves der et løft, og at der tilføres flere ressourcer til kompetenceløft, tidssvarende bygningsmasse og øget digitalisering.

Inden for retsvæsenet skal en højnelse af kompetenceniveaue sikre lige kompetente forsvarere, anklagere og kredsdommere, hvilket vil sikre, at lovene efterleves efter hensigten. Kredsdommerne bør have en juridisk uddannelse, og de autoriserede forsvarere skal sikres bedre arbejdsvilkår. En højnelse af kompetenceniveaue vil sikre en større grad af ensartethed, bedre retssikkerhed og et mere effektivt justitsvæsen. Mulighederne for foranstaltninger skal udvides, og konfliktråd og en offerfond bør etableres. Der skal sikres tidssvarende it-systemer, og der skal udarbejdes en domsdatabase og en grønlandsk retsinformation med gældende lovgivning på grønlandsk og dansk. Generelt bør der udfærdiges folketingslove, i stedet for at lovene sættes i kraft via kongelige anordninger, så der sikres bemærkninger til loven. Effektiviseringer skal ske igennem mulighederne for straksdomme og en efterlevelse af vidnepligten.

Inden for politiet bør lønnen afspejle, at politibetjente får en uddannelse på samme niveau i Grønland som i Danmark. Det skal sikres, at der er tilstedeværelse af en politimyndighed ved alle byer og bygder. De fysiske rammer for politiets arbejde, herunder bygningsmassen og arresthuslignende forhold, skal gøres tidssvarende.

Inden for kriminalforsorgen skal uddannelsesmulighederne for anstaltsbetjente forbedres. Den voldsomme og mere komplekse kriminalitet fordrer, at anstaltsbetjentene får flere kompetencer, ligesom en kommende anstalt i Nuuk med lukket afdeling kræver øgede kompetencer. De fysiske rammer skal gøres tidssvarende, og principperne for resocialisering skal efterleves. Behandlings- og aktivitetsmuligheder for indsatte, herunder en bedre overgang fra indsat til prøveløsladt, skal sikre redskaber til at undgå tilbagefald til kriminalitet.

De økonomiske omkostninger ved dette forslag beregnes af Justitsministeriet.

Skriftlig fremsættelse

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at styrke justitsområdet i Grønland.

(Beslutningsforslag nr. B 148)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.